

Poradnik OTOPrzewodnika

OTOPrzewodnik wizytówką OTOP

Dziękujemy, że postanowiłeś poświęcić swój cenny czas na poprowadzenie ptasiarskiej wycieczki. Mamy nadzieję, że ten poradnik pomoże Ci w jej zorganizowaniu, a wyjście w teren dostarczy wszystkim biorącym w niej udział wspaniałych wrażeń i wyrobi lub wzmocni w nich pozytywny wizerunek OTOP.

Przed wycieczką:

- **Zrób wcześniej wizję lokalną terenu, po którym będziesz prowadził wycieczkę.**
- **Trasa powinna zostać tak wybrana, by nie prowadziła dwa razy przez to samo miejsce. Zmniejszy to ryzyko powtórnego liczenia tych samych ptaków.**
- **Możesz wysłać informacje o organizowanej przez siebie wycieczce do lokalnych mediów i szkół.**

Ważne, aby informacja o Twojej wycieczce dotarła nie tylko do innych członków OTOP, ale także do szerszej publiczności. W jej rozpropagowaniu warto wykorzystać lokalne media – skontaktuj się z dziennikarzami, na których namiary znajdziesz m.in. na stronach internetowych i w lokalnej prasie. Możesz zaprosić dziennikarza do udziału w wycieczce, ale lepiej to robić wtedy, kiedy masz pewność, że wy dwoje nie będziecie jej jedynymi uczestnikami.

- **Poinformuj, co warto zabrać**

W informacji o wycieczce nie zapomnij podać, w co powinni zaopatrzyć się jej uczestnicy. Przywiąż szczególną uwagę do obuwia (czy będą potrzebne kalosze), ubioru (podkreśl, że w terenie może być zimno i że grupę może zaskoczyć deszcz), a także prowiantu na drogę. Jeśli dojazd lub powrót nastąpi środkami transportu publicznego, podaj, jaki bilet należy kupić.

- **Weź aparat fotograficzny – chętnie zamieścimy na stronie OTOP zdjęcia z Twojej wycieczki!**
- **Weź książkę o ptakach z ilustracjami.**

Podczas prowadzenia obserwacji może się zdarzyć, że jakiś gatunek zobaczy tylko część osób lub że ptak będzie bardzo daleko. Warto wtedy dodatkowo pokazać na zdjęciu lub rysunku, jak wygląda!

Czekając na uczestników

- **Sprawdź na stronie OTOP, czym aktualnie się zajmujemy – ktoś może Cię o to zapytać**

Na początku

- **Przyjdź wcześniej**

Przyjdź na miejsce zbiórki 20 minut przed podaną godziną. Ludzie często lubią przyjść wcześniej i można z nimi wtedy na spokojnie porozmawiać.

- **Poznaj swoich uczestników**

Czas przed wycieczką przeznacz na poznanie uczestników. Poznaj imiona i nazwiska i postaraj się je zapamiętać. Postaraj się zorientować, do kogo możesz zwracać się per 'Pan', a do kogo po imieniu.

- **Poczekaj na spóźnionych**

Kiedy wybijie godzina zbiórki, poczekaj jeszcze 10 minut na ewentualnych spóźnialskich. Powiedz już zgromadzonym, dlaczego czekacie.

- **Przedstaw się**

Kiedy wszyscy uczestnicy zgromadzą się w miejscu zbiórki, przedstaw się. Podaj nie tylko imię i nazwisko, ale zaznacz również, że jesteś wolontariuszem OTOP. Ludzie docenią, że chociaż nie jesteś zawodowym ornitologiem, pasjonujesz się ptakami i pragniesz za darmo dzielić się z innymi swoją wiedzą. Pomoże to nawiązać dobrą relację z grupą i stworzyć przyjazną atmosferę.

- **Przedstaw OTOP**

Opowiedz w kilku słowach o OTOP jako największej polskiej organizacji zajmującej się ochroną ptaków i ich siedlisk. W uczestnikach wzmocni to poczucie brania udziału w ważnym i wartościowym wydarzeniu.

- **Pokaż trasę**

Przedstaw uczestnikom trasę wycieczki. Omawiając kolejne punkty nawiązuj do gatunków, jakie macie szansę tam zobaczyć.

- **Podaj plan czasowy**

Powiedz, na kiedy przewidujesz zakończenie wycieczki (czasem ktoś z uczestników, z różnych powodów, musi odłączyć się wcześniej). Zaznacz, czy zakończy się ona w tym samym miejscu, w którym się zaczęła, czy w innym.

- **Bezpieczeństwo: patrz na synogarlicę, nie wpadnij na ulicę**

Na początku wycieczki warto omówić z jej uczestnikami zasady bezpieczeństwa. Jeśli przewidujesz, że będziecie przechodzić w którymś miejscu wzdłuż ulicy, powiedz, w jakim macie iść szyku. Zwróć uwagę, czy w grupie są małe dzieci – rodzice powinni mieć na nie baczenie. Gdy na trasie wycieczki są stawy lub inne zbiorniki wodne, ustal z uczestnikami, w jakiej odległości od wody/łodu należy się znajdować.

Ustalenie tych rzeczy na początku wycieczki pokaże Twój profesjonalizm, zwiększy w uczestnikach poczucie bezpieczeństwa i wzmocni zaufanie do Ciebie jako przewodnika.

W trakcie:

- **Nie obiecuj, jeśli nie możesz spełnić**

Unikaj mówienia 'na pewno zobaczymy'. Nawet najbardziej pospolity ptak może czasem się nie pokazać, a uczestnicy wycieczki, nastawiając się na zobaczenie jakiegoś gatunku, mogą poczuć się zawiedzeni. Poza tym może się zdarzyć, że będą Ci zarzucać nie dotrzymanie obietnicy ('przecież powiedział/a Pan/i, że zobaczymy go na pewno').

- **Słuchaj!**

Jeśli ktoś chce Ci opowiedzieć o swoich doświadczeniach z ptakami, dokładnie go wysłuchaj i postaraj się jak najwięcej zapamiętać. Jeśli w trakcie wycieczki spotkacie gatunek, o którym ktoś wcześniej opowiadał, nawiąż do tego. To pomoże skupić uwagę ludzi na tym, co mówisz.

- **Dzieci**

Jeśli w wycieczce uczestniczą dzieci w wieku do 12 lat, pomyśl nad zorganizowaniem dla nich, w którymś momencie zabawy ruchowej.

- **Jak opowiadać o ptakach - atrakcje, nie abstrakcje**

- Kiedy opowiadasz o ptakach, używaj jak najmniej naukowego, trudnego języka. Staraj się przekazywać informacje w sposób dostępny, używaj wielu obrazowych porównań. Np. jeśli w 20-osobowej grupie chcesz powiedzieć, że liczba wróbli w ciągu 6 lat spadła w Polsce o 14%, zachęć ludzi, by wyobrazili sobie waszą grupę mniejszą o trzy osoby.

- Podawaj jak najwięcej ciekawostek o ptakach. Większość osób uczestniczących w wycieczkach OTOP nie jest ekspertami i nierzadko Ty będziesz tą pierwszą osobą, która przybliży im ptaki. Pokaż im jakie są fantastyczne i ważne. To pierwszy krok do tego, aby w przyszłości ujeli się za ich ochroną.

- Unikaj drastycznych historii o ptakach.

- Mów o tym, co aktualnie widać lub słychać – unikaj mówienia o ptakach czy zjawiskach abstrakcyjnych dla uczestników wycieczki. Jeśli przewidujesz, że jakiś

gatunek będziecie spotykać wiele razy, nie podawaj wszystkich znanych Ci na jego temat ciekawostek od razu, ale podziel je na kilka części.

- **Pytania do uczestników, pytania od uczestników:**

- Prowadząc wycieczkę staraj się jak najczęściej zwracać do swoich uczestników. W ten sposób przekazywane informacje będą łatwiej zapamiętywane przez ludzi (aktywne uczestnictwo w procesie uczenia się jest bardzo istotne).
- Nie musisz znać odpowiedzi na wszystkie pytania. W sytuacji gdy np. uczestnicy zadają szczegółowe pytania dotyczące działań realizowanych przez OTOP – podaj osobie pytającej adres mailowy OTOP: biuro@otop.org.pl z prośbą o przekierowanie tam pytania. Jeśli mają pytania dotyczące członkostwa i dystrybucji „Ptaków” podaj kontakt do osoby zajmującej się członkostwem: Anna Połotnicka, email: anna.polotnicka@otop.org.pl, tel. 22 761 82 05.
- Jeśli ktoś zada Ci inne pytanie, na które nie będziesz znał odpowiedzi, powiedz, że chętnie zdobędziesz na nie odpowiedź. Zapisz je sobie i powiedz, że to sprawdzisz. Przy tej okazji możesz poprosić daną osobę o dane kontaktowe. Jeśli obiecujesz, że coś sprawdzisz, zrób to na pewno – w ten sposób wzrasta nie tylko Twoja wiarygodność, ale całego OTOP.

Po zakończeniu wycieczki:

- **Podziękuj wszystkim za wspólnie spędzony czas.**

- **Zachęcaj do innych projektów OTOP**

- Powiedz, jakie inne akcje w ciągu roku organizuje OTOP (ostatni weekend stycznia – Zimowe Ptakolice, od 1 kwietnia Spring Alive – bliższe informacje o nich znajdziesz na stronach internetowych: www.otop.org.pl i www.springalive.net).
- Dzieciom uczestniczącym w wycieczce przełącz informację o działaniu portalu edukacyjnego www.otopjunior.org.pl, który proponuje młodszym gry, zabawy i konkursy
- Poinformuj, że przez cały rok każdy może wprowadzać swoje ptasie obserwacje w prowadzonym przez OTOP serwisie AwiBaza (www.awibaza.pl)
- Jeśli na wycieczce uczestniczyli nauczyciele, zachęć ich do udziału w realizowanym przez OTOP Programie Edukacyjnym „Przyroda wokół nas – Ptaki”. Kieruj ich do strony internetowej lub bezpośrednio do koordynatora, Hanny Rachwald – hanna.rachwald@otop.org.pl

- **Powiedz uczestnikom o członkostwie w OTOP**

- Osobom zainteresowanym zapisaniem się do OTOP możesz podać kontakt do osoby pracującej w Dziale Rozwoju OTOP odpowiedzialnej za członkostwo, od

której mogą uzyskać więcej informacji: Anna Płotnicka
anna.polotnicka@otop.org.pl.

Osoby, które zdecydują się przystąpić do Towarzystwa i wpłacić wybraną przez siebie składkę członkowską, otrzymają:

- cztery numery kwartalnika "Ptaki" w ciągu roku,
 - legitymację OTOP,
- materiały promocyjne Towarzystwa (pocztówki, zakładki),
- zaproszenia do udziału w akcjach i konkursach OTOP

Dzięki naszym członkom, sympatykom ptaków i dzikiej przyrody, dzięki ich poparciu skutecznie chronimy zagrożone gatunki i miejsca, w których one żyją. Każdy głos jest ważny - dlatego serdecznie zapraszamy sympatyków przyrody do dołączenia do grona członków OTOP.

BARDZO DZIĘKUJEMY ZA TWÓJ CZAS POŚWIĘCONY PTAKOM I LUDZIOM!

Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków
Ul. Odrowąża 24
05-270 Marki
www.otop.org.pl